

K E N D E L S E

afsagt af Konkurrenceankenævnet den 23/6 2014 i sag nr. VFL-2012-2-003 og VFL-2012-2-010.

Herning Vand A/S og Herning Vand (spildevand) A/S

mod

Forsyningssekretariatet

Resume af afgørelsen

Herning Vand (vand) A/S og Herning Vand (spildevand) A/S har påklaget Forsyningssekretariatets korrigerede afgørelser af henholdsvis 9. november 2012, 11. januar 2013 og 12. december 2013 om selskabernes prisloft for 2012.

Sagen angår for Konkurrenceankenævnet driftsomkostninger til miljø- og servicemål, herunder miljøcertificering og bedre kommunikation, og fastsættelse af individuelle effektiviseringskrav.

Konkurrenceankenævnet har stadfæstet Forsyningssekretariatets afgørelser,

Parternes påstande

Herning Vand (spildevand) har nedlagt påstand om, at Forsyningssekretariatets afgørelse af 11. januar 2013 om prisloft 2012 ændres, så selskabet får prisloftstillæg for miljø- og servicemål.

Herning Vand (vand) har nedlagt påstand om, at Forsyningssekretariatets afgørelse af 12. december 2013 om prisloft for 2012 ændres, så det individuelle effektiviseringskrav nedsættes til 1.314.169 kr., og selskabet får prisloftstillæg for miljø- og servicemål.

Forsyningssekretariatet har påstået at sekretariatets afgørelser af 11. januar 2013 og 12. december 2013 stadfæstes.

De påklagede afgørelser

I Forsyningssekretariatets afgørelse af 11. januar 2013 om prisloft 2012 for Hernings Vand (spildevand) hedder det bl.a.:

”..

Tillæg for driftsomkostninger til miljø- og servicemål

Forsyningssekretariatet fastsætter tillæg for driftsomkostninger til miljø- og servicemål på baggrund af de budgettal, som vandselskaberne har indberettet og den dokumentation, som vandselskaberne har fremsendt.

Selskabet har i høringssvar af 5. oktober 2012 henvist til dets klage af 15. december 2011, hvori det klagede over Forsyningssekretariatets afvisning af at give tillæg for driftsomkostninger til miljø- og servicemål for de indberettede mål om miljøcertificering og kommunikation i prisloftet for 2012. På baggrund heraf behandles de to mål i det følgende.

Miljøcertificering

Målet er efter det oplyste fastsat af Herning Kommune. Som dokumentation for målet har selskabet indsendt den af Herning Kommune godkendte ejerstrategi for selskabet. Det følger af ejerstrategiens afsnit 4.5, at *”selskabet skal være miljøcertificeret efter.....og løbende gennemføre de foreskrevne audits.”*

Selskabet har ikke angivet hvilket konkret miljøledelsesprogram, det ønsker at blive certificeret under, og dette fremgår heller ikke af den indsendte ejerstrategi. Det fremgår endvidere ikke af ejerstrategien, på hvilken måde certificeringen konkret vil forbedre miljøet eller selskabets service over for forbrugerne.

Generelt for miljøledelsessystemer er dog, at de tager udgangspunkt i selskabet, dets processer og aktiviteter og oftest går ud på at kortlægge miljøforhold, formulere miljøpolitikker, evaluere miljøarbejde og efterfølgende fastsætte ambitionsniveau for mål vedrørende miljøet. En af fordelene ved miljøledelsesprogrammer er, at produktiviteten ofte forbedres, og at der identificeres muligheder for omkostningsbesparelser.

Forsyningssekretariatet finder ikke, at etablering og opretholdelse af sådanne generelle miljøledelsessystemer til varetagelse af selskabets overordnede miljøstyring og miljøpolitik samt/eller opnåelse af miljøcertifikater kan anses som miljømål i prisloftreguleringens forstand. Dette skyldes, at der efter Forsyningssekretariatets vurdering ikke er tale om opnåelse af et konkret miljømål. Til støtte herfor er det i flere af Konkurrenceankenævnets kendelser fastslået, at det er en forudsætning for tildeling af tillæg for driftsomkostninger til miljø- og servicemål, at både målet og rammerne for de tilsigtede foranstaltninger fremstår med en sådan klarhed i grundlaget for målet, at det er muligt at identificere konkrete tiltag fra vandselskabets side.

Forsyningssekretariatet finder ikke, at denne forudsætning er opfyldt for det indberettede mål. Selskabet har således ikke redegjort for eller dokumenteret, at de indberettede aktiviteter går ud over selskabets normale driftsopgaver og som følge af konkrete tiltag har gavnlige effekter på det omgivne miljø.

Forsyningssekretariatet fastholder på baggrund af ovenstående afvisningen af at tildele et tillæg herfor i det korrigerede prisloft for 2012.

Kommunikation

Målet er efter det oplyste fastsat af Herning Kommune. Som dokumentation for målet har selskabet indsendt den af Herning Kommune godkendte ejerstrategi for selskabet. Det følger af ejerstrategiens afsnit 8.1 og 8.2, at *"Kommunen ønsker, at selskabet har en god, troværdig og konstruktiv dialog med forbrugerne, samarbejdsparter og kommune"* og at *"Selskabets dialog med forbrugerne skal blandt andet ske på selskabets hjemmeside, som løbende skal holdes opdateret med forbrugerinformation."*

Der er ifølge det oplyste *"opbygget en moderne hjemmeside, som informerer forbrugere og andre interesserede om alt af relevans om vandselskabet."*, og der er ligeledes ansat en kommunikationsarbejder. Baggrunden herfor er, at selskabet har som mål at yde bedst mulig service til forbrugerne, herunder bedst mulig information om selskabets ydelser og tiltag.

Forsyningssekretariatet finder fortsat, at de indberettede aktiviteter hverken kan betragtes som aktiviteter til opnåelse af et miljø- eller servicemål, men derimod som aktiviteter, der er en del af selskabets almindelige drift, idet aktiviteterne ud fra det oplyste hverken varetager miljøforbedrende hensyn eller forhøjer serviceniveauet for selskabets kunder ud over den gældende standard på området.

Efter en gennemgang af en række forskellige vandselskaber, er det således Forsyningssekretariatets vurdering, at langt størstedelen af vandselskaberne har etableret hjemmesider, som informerer forbrugerne om blandt andet selskabets ydelser, renoveringsarbejder, vejledninger vedrørende vandspild, sparetips, vedtægter, oversigtsdiagrammer med beskrivelse af selskabets anlæg, ledningsplaner, forskellige meddelelser om igangværende eller kommende eftersyn mv. og indeholder nyhedsarkiver, profilbeskrivelser, kontaktformularer mm. De af selskabet nævnte informationer, som forefindes på dets hjemmeside, er således ikke af en sådan karakter, at de i prisloftreguleringens forstand forbedrer selskabets service over for dets kunder.

Forsyningssekretariatet finder derfor ikke, at de indberettede aktiviteter forbedrer den service eller det serviceniveau, som kunden oplever fra sit vandselskab i sin egenskab af at være aftager af selskabets tjenester eller produkter ud over den gældende standard på området.

Forsyningssekretariatet fastholder på baggrund af ovenstående afvisningen af at tildele et tillæg herfor i det korrigerede prisloft for 2012."

I Forsyningssekretariatets afgørelse af 12. december 2013 om prisloft 2012 for Hernings Vand (Vand) hedder det bl.a.:

”...

Beregning af det individuelle effektiviseringskrav

Det individuelle effektiviseringskrav fastsættes på baggrund af de resultater, der fremkommer i Forsyningssekretariatets resultatorienterede benchmarking, jf. prisloftbekendtgørelsens § 15, stk. 1.

Det er Forsyningssekretariatet, der fastsætter grundlaget for den resultatorienterede benchmarking, jf. prisloftbekendtgørelsens § 27, stk. 2. Modellen og resultaterne af benchmarkingen er offentliggjort på Selskabets individuelle effektiviseringspotentiale fastsættes i en række trin for at sikre, at potentialet ikke bliver fastsat for højt. Der tages

blandt andet hensyn til selskabets eventuelle særlige forhold og til, om selskabets sammensætning af costdrivere har betydning for selskabets effektiviseringspotentiale.

I det følgende gennemgås først selskabets angivelser af *særlige forhold* samt hvorvidt selskabets *sammensætning af costdrivere* har betydning for selskabets effektiviseringspotentiale. Dernæst foretages en analyse af forskellen mellem selskabets effektiviseringspotentiale ved brug af benchmarkingmodellen for 2012 og 2013. Og endelig er der en *samlet vurdering*, hvoraf det fremgår, hvilke elementer der har haft betydning for opgørelsen af selskabets effektiviseringspotentiale.

Særlige forhold

Selskabet har ikke angivet særlige forhold.

Sammensætning af costdrivere

Forsyningssekretariatet har gennemført en analyse af, om en eventuel skæv allokering af omkostningerne kan have påvirket de opgjorte effektiviseringspotentialer. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside.

Analysen peger på, at selskaber, som har en samlet stor afvigelse på costdriverne *stik* og *kunder* har en tendens til at have et højere effektiviseringspotentiale. Forsyningssekretariatet vil ikke afvise, at dette kan skyldes en skæv fordeling af omkostningerne. Forsyningssekretariatet har derfor korrigeret effektiviseringspotentialet for de pågældende selskaber, jf. bilag 19 til hovedpapiret *Resultatorienteret benchmarking af vand- og spildevandsforsyningerne – 2012*.

Selskabet kan se en oversigt over sammensætningen af costdriverne for hvert enkelt selskab i bilag 19 til hovedpapiret *Resultatorienteret benchmarking af vand- og spildevandsforsyningerne – 2012*.

Selskabets sammensætning af costdrivere giver ikke anledning til en væsentlig afvigelse på ovennævnte costdrivere, jf. bilag 19. Der er derfor ikke grundlag for en justering af selskabets individuelle effektiviseringspotentiale på baggrund af selskabets sammensætning af costdrivere.

Sammenligning af selskabets potentialer

Benchmarkingmodellen for 2013 er videreudviklet i forhold til modellen i 2012, hvorfor modellen for 2013 er mere avanceret og præcis. For at sikre at effektiviseringspotentialet i 2012 ikke fastsættes for højt, har Forsyningssekretariatet sammenlignet selskabets korrigerede effektiviseringspotentiale i 2012 med potentialet i 2013.

For at foretage en retvisende sammenligning af benchmarkingmodellerne for henholdsvis 2012 og 2013, benyttes driftsomkostningerne i prisloftet for 2011 i begge modeller. På denne baggrund beregnes et korrigeret effektiviseringspotentiale for henholdsvis 2012 og 2013.

Forskellen mellem effektiviseringspotentialerne for 2012 og 2013 kan blandt andet skyldes ændringer i selskabets indberetninger og selve modellen, samt at den effektive front varierer fra 2012 til 2013. Forsyningssekretariatet foretager en korrektion af potentialet i 2012, såfremt der er en væsentlig variation mellem potentialet i 2012 og 2013, som kan tilskrives ændringer i modellen.

For at finde et mål for hvornår selskabernes variation i potentialerne for 2012 og 2013 er mere end normalen og dermed et udtryk for en ændring i benchmarkingmodellen, har Forsyningssekretariatet beregnet standardafvigelsen for de selskaber, hvor benchmarkingmodellen for 2013 har vist et lavere effektiviseringspotentialer end i 2012. Selskabet får reduceret det korrigerede effektiviseringspotentiale i prisloftet for 2012, hvis forskellen i effektiviseringspotentialerne mellem 2012 og 2013 er større end den beregnede standardafvigelse.

Forsyningssekretariatet har beregnet standardafvigelsen til 4,87 pct., jf. bilag 19.

Selskabets korrigerede effektiviseringspotentiale i 2012-modellen er beregnet til 16,82 pct.

Selskabets korrigerede effektiviseringspotentiale i 2013-modellen ved brug af driftsomkostningerne i prisloftet for 2011 er beregnet til 20,39 pct.

På baggrund af ovenstående beregning bliver selskabets korrigerede effektiviseringspotentiale ikke reduceret, da det korrigerede effektiviseringspotentiale i benchmarkingmodellen for 2013, ved brug af driftsomkostningerne i prisloftet for 2011, ikke er lavere end for benchmarkingmodellen for 2012.

Samlet vurdering af det korrigerede effektiviseringspotentiale

Da selskabet ikke har angivet særlige forhold, er der ikke grundlag for at foretage en yderligere individuel vurdering heraf. Selskabets sammensætning af costdrivere har ikke givet anledning til en ændring af selskabets individuelle effektiviseringspotentiale.

Potentialesammenligningen har ikke givet anledning til, at det korrigerede effektiviseringspotentiale er blevet reduceret, som beskrevet i ovenstående. Samlet set betyder det, at selskabet har et korrigeret ... effektiviseringspotentiale på 3.157.230 kr., jf. bilag 19 til modellen.

Effektiviseringskravet fastsættes derfor som beskrevet i nedenstående afsnit.

Samlet vurdering af effektiviseringskravet

Forsyningssekretariatet har først vurderet om selskabets FADOMAX er lavere end driftsomkostningerne i prisloftet. Selskabet har indberettet FADO 2010-2012 til Forsyningssekretariatet, som har opgjort alle FADO tal i 2011-niveau: (2010) 14.134.868 kr., (2011) 14.204.651 kr., (2012) 13.618.887 kr., jf. bilag 19. FADOMAX udgør 14.204.651 kr., da det er det højeste for årene 2010- 2012. Selskabets DOiPL2011 udgør 18.765.315 kr. Forsyningssekretariatet kan dermed konstatere, at DOiPL2011 er højere end FADOMAX.

Da DOiPL2011 er højere end FADOMAX, bliver effektiviseringskravet beregnet som beskrevet i afsnittet vedr. *metoden for fastsættelsen af det individuelle effektiviseringskrav* på side 4.

Selskabets korrigerede effektiviseringspotentiale er beregnet til 3.157.230 kr. og diskrepansen mellem DOiPL2011 og FADOMAX er på 4.560.664 kr. Da det individuelle effektiviseringskrav ikke kan fastsættes højere end det korrigerede effektiviseringspotentiale, er selskabets individuelle effektiviseringskrav fastsat til 3.157.230 kr., jf. bilag 19 til modellen.”

Parternes synspunkter

Herning Vand (vand) A/S og (spildevand) A/S har om miljø- og servicemål anført, at afgørelserne skal træffes på baggrund af de på tidspunktet for afgørelserne gældende regler.

Det fremgår af ejerstrategien, at Herning Kommune pålægger Herning Vand A/S, at selskaberne skal være miljøcertificeret og løbende gennemføre de foreskrevne audits. Miljøcertificering udgør et miljømål, eftersom der er tale om en aktivitet til gavn for sundhed og miljø.

Subsidiært gøres det gældende, at udgifterne til miljøcertificering udgør et servicemål, idet miljøcertificering forøger selskabets serviceniveau over for selskabets forbrugere ud over den gældende standard på området.

Om godkendelse af bedre kommunikation som servicemål har selskaberne anført, at nyhedskravet ikke gentages i Naturstyrelsens Vejledning om miljø – og servicemål, og kravet må i øvrigt antages at være i strid med definitionen af et servicemål, som fremgår af § 3, stk. 1, i miljø – og servicemålsbekendtgørelsen. Et servicemål er ikke snævert knyttet til en økonomisk gevinst for det enkelte vandselskab. Der skal derimod anlægges en bredere vurdering af den gavnlige virkning af et servicemål. Det fremgår heller ikke af Vejledning om miljø – og servicemål, at det er et krav for at få et prislofttillæg for udgifter til servicemål, at serviceniveauet forøjes ud over den gældende standard på området.

Eftersom informationsniveauet i forhold til forbrugerne var så godt som ikke-eksisterende i perioden 2003 – 2005, indebar ansættelsen i 2011 af en kommunikationsmedarbejder en væsentlig forbedring af serviceniveauet set i forhold til basisperioden. Samtidig er serviceniveauet på nuværende tidspunkt højere end den gældende standard på området.

Det kan således oplyses, at kommunikationsmedarbejderen har opbygget en moderne hjemmeside, som informerer forbrugere og andre interesserede om alt af relevans om vandselskabet.

Kommunikationsmedarbejderen skal opbygge og vedligeholde Herning Vand A/S' kommunikationsplatform, således at selskabet i enhver situation kan kommunikere effektivt med forbrugerne.

Det gøres således gældende, at Herning Vand A/S har forhøjet – og fortsat vil forhøje – serviceniveauet væsentligt i forhold til basisperioden, 2003-2005, samt at serviceforhøjelsen også ligger ud over den gældende standard på området.

Herning Vand A/S (vand) har til støtte for sin påstand om individuelle effektiviseringskrav anført, at sagen angår det senest udmeldte prisloft, dvs. afgørelsen af 12. december 2013. Afgørelsen er ikke påklaget selvstændigt, fordi der allerede verserede en klagesag om det tidligere udmeldte prisloft for 2012. At klagefristen ikke er overholdt skyldtes, at Forsyningssekretariatet ikke sendte den seneste afgørelse til selskabets advokat.

Ikke adgang til reformation in pejus ved genoptagelse af egen drift. Forsyningssekretariatet har to gange ændret prisloft 2012 til ugunst for Herning Vand (vand). Første gang med afgørelsen om det korrigerede prisloft 2012 af 9. november 2012, hvor ”luftkorrektionen” indebar en reduktion af driftsomkostningerne på 4.736.948 kr. i modsætning til den oprindelige prisloft 2012-afgørelse af 14. oktober 2011, som fastsatte et individuelt effektiviseringskrav på 1.314.169 kr. Anden gang med afgørelse om nyt korrigeret prisloft 2012 af 12. december 2013, hvor individuelle effektiviseringskrav indebar en reduktion af driftsomkostningerne på 3.157.230 kr. i modsætning til det oprindelige prisloft af 14. oktober 2011, som fastsatte et individuelt effektiviseringskrav på 1.314.169 kr.

Beløbet på 3.157.230 kr. er væsentligt mere byrdefuldt end det oprindelige individuelle effektiviseringskrav, der lød på 1.314.169 kr., og resultatet er, at prisen pr. m³ reduceres fra 16,10 kr. i det oprindelige prisloft til 15,89 kr. i det nye korrigerede prisloft 2012.

Såvel Forsyningssekretariatets afgørelse af 9. november 2012 om korrigeret prisloft 2012 som afgørelse om nyt korrigeret prisloft 2012 af 12. december 2013 er udtryk for, at Forsyningssekretariatet af egen drift har genoptaget den oprindelige prisloft 2012-afgørelse.

Afgørelsen om det nye korrigerede prisloft 2012 af 12. december 2013 er begunstigende i forhold til den korrigerede prisloft 2012-afgørelse af 9. november 2012. Set i forhold til den oprindelige prisloft 2012-afgørelse af 14. oktober 2011 er der imidlertid fortsat tale om en ændring til ugunst.

Forsyningssekretariatet skulle derfor have fulgt reglerne om tilbagekaldelse af begunstigende

forvaltningsafgørelser ved fastsættelsen af det nye korrigerede prisloft 2012 af 12. december Forsyningssekretariatet var derfor afskåret fra at ændre afgørelsen om prisloft 2012 til skade for Herning Vand A/S (vand), eftersom der ikke forelå stærke grunde hertil såsom hensyn til menneskers liv, sundhed og velfærd.

Hvis det antages, at Konkurrenceankenævnets kendelse af 19. september 2013 om ”luftkorrektion” medførte, at Forsyningssekretariatet havde en forpligtelse til at tage samtlige prisloftafgørelser for 2012 op til fornyet behandling, gøres det gældende, at Forsyningssekretariatet også i denne situation skulle have fulgt reglerne om ændring til ugunst.

Ændring til ugunst på baggrund af hjemvisning havde således også forudsat, at der forelå stærke grunde hertil, eller at der var tale om, at den oprindelige prisloft 2012- afgørelse af 14. oktober 2011 var ugyldig.

Forsyningssekretariatet sidestiller fejlagtigt hjemvisning med ugyldighed, hvilket ikke er korrekt. En rekursmyndigheds hjemvisning af en afgørelse kan ikke sidestilles med, at afgørelsen er ugyldig. Konkurrenceankenævnet har ved kendelsen af 31. maj 2012 alene tilsidesat Forsyningssekretariatets skøn i de konkrete sager med hensyn til sammenhængen mellem selskabernes reelle driftsomkostninger og de driftsomkostninger, som var beregnet til brug for prisloftet. En sådan tilsidesættelse af førsteinstansens skønsudøvelse er ikke udtryk for, at førsteinstansens afgørelse må anses for ugyldig, men er alene udtryk for, at rekursinstansen har vægtet de saglige hensyn bag afgørelsen anderledes end førsteinstansen.

For så vidt angår den del af Konkurrenceankenævnets afgørelse, der vedrørte det individuelle effektiviseringskrav, gøres det således gældende, at hverken prøvesagerne eller de sager, som Konkurrenceankenævnet ikke tog stilling til, kan anses for ugyldige, selvom Konkurrenceankenævnets afgørelse medførte en forpligtelse til at genoptage samtlige prisloft 2012-afgørelser. Forsyningssekretariatet har derfor ikke haft adgang til at ændre den oprindelige prisloft 2012-afgørelse af 14. oktober 2011, eftersom der ikke forelå stærke grunde hertil.

Forsyningssekretariatet har til støtte for sin påstand anført, at der var adgang til at ændre prisloftet for 2012 til ugunst for klager, idet klager selv havde klaget over prisloftet, og at samtlige prislofter for 2012 var ugyldige og blev hjemvist af Konkurrenceankenævnet, idet

Forsyningssekretariatet fulgte de fremsatte retningslinjer i Konkurrenceankenævnets kendelse. Sekretariatet har desuden anført, at afgørelsen af 12. december 2013 ikke er påklaget rettidigt.

Om miljø- og servicemål henviser Forsyningssekretariatet til, at det fremgår af bekendtgørelsens § 9, stk. 2, at reglerne først finder anvendelse ved fastsættelse af vandselskabernes prislofter for 2014 og senere. Det er således ikke hjemmel til at anvende bekendtgørelsen i forbindelse med fastsættelse af selskabets prisloft for 2012.

Om miljømål gør forsyningssekretariatet gældende, at der er tale om to selvstændige mål, hvorfor godkendelse kræver to beslutninger.

For så vidt angår målet om reduktion af CO₂ er det ikke besluttet under henvisning til ejerstrategien, idet målet slet ikke fremgår heraf. Allerede af denne grund, er der ikke grundlag for at give et tillæg for målet.

For så vidt angår målet om miljøcertificering, skal det anføres, at målet ikke er konkret formuleret i beslutningen, samt at målet ikke er dokumenteret at have en direkte effekt på miljøet, hvorfor der ikke er grundlag for et tillæg for målet.

Om servicemål gør Forsyningssekretariatet gældende, at udarbejdelse af en hjemmeside ikke er en udvidet service, som indholdsmæssigt ligger ud over det, som en forbruger normalt kan forvente af sit vandselskab. Vurderingen af, hvorvidt servicemålet går ud over det, brugerne almindeligvis kan forvente, må efter sekretariatets vurdering ske på baggrund af standarden på området. Dette har endvidere været udgangspunktet i vurderingen af miljø- og servicemål i prislofterne for 2011-2013. Såfremt vurderingen blev foretaget i forhold til selskabets serviceniveau i 2003-2005, ville dette medføre, at selskaber ville kunne få tillæg for driftsomkostninger til miljø- og servicemål, som burde afholdes over de almindelige driftsomkostninger.

Afgørelsens begrundelse og resultat

For konkurrenceankenævnet angår sagerne Forsyningssekretariatets afgørelse om Herning Vand (spildevand) A/S og Herning Vand (vand) A/S' aktuelle prisloft 2012, det vil sige de korrigerede afgørelser af henholdsvis 11. januar 2013 og 12. december 2013.

Det forhold, at Herning Vand (vand) alene har påklaget afgørelsen 9. november 2012 (det tidligere gældende korrigerede prisloft for 2012) ændrer ikke herpå. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at klagesagen over det tidligere udmeldte prisloft 2012 ikke var afsluttet for Konkurrencenævnet, da Forsyningssekretariatet den 12. december 2013 udstedte det ny korrigerede prisloft 2012, og fordi klagesagen for nævnet forsat angår de samme klagepunkter til prisloft 2012, dvs. prisloftstillæg for miljø- og servicemål og ændring af individuelle effektiviseringskrav.

Miljøcertificering

Et selskab kan få tillæg til prisloftet for driftsomkostninger til miljømål, såfremt miljømålet er nyt i forhold til basisperioden i 2003-2005, og såfremt både miljømålet og rammerne for de tilsigtede foranstaltninger fremstår med en sådan klarhed i grundlaget for målet, at det er muligt at identificere konkrete tiltag.

For så vidt angår miljøcertificering har vandselskaberne henvist til, at det program, som de følger – DS/EN ISO 14001:2004 – har som det væsentligste resultat, at det øger selskabernes bevidsthed om de miljøpåvirkninger, som de har i dagligdagen.

Det er i ejerstrategierne ikke uddybet, hvordan man ønsker at prioritere den viden, som miljøcertificeringen vil bibringe selskaberne. Grundlaget indeholder derfor ikke i sig selv en aktiv indsats for miljøet eller en forbedring af servicen over for selskabernes kunder. At selskaberne øger deres bevidsthed om deres miljømæssige påvirkninger er efter Konkurrenceankenævnets opfattelse ikke i sig selv tilstrækkeligt til at udgøre en konkretisering af et miljømål eller et servicemål.

Selskaberne har desuden henvist til, at de som følge af programmet har valgt at reducere deres CO2-udslip med 25 %. Dette mål – uafhængig af, om det kan anerkendes som et miljømål – følger ikke af ejerstrategierne og kan ikke udledes heraf. Konkurrenceankenævnet finder derfor ikke, at selskaberne har dokumenteret omkostninger til opfyldelse af miljømål.

Bedre kommunikation

Konkurrenceankenævnets praksis er, at et servicemål anerkendes ved beregningen af prisloftet, hvis der er tale om en forbedring af servicen over det, som der almindeligvis kan forventes af en forbruger. Det vil sige en almen betragtning.

Selskabernes har for 2012 en indtægtsramme på henholdsvis 50.498.90 kr. og 148.067.733 kr.

Selskabernes størrelser bevirker efter Konkurrenceankenævnets opfattelse, at forbrugerne almindeligvis må forvente at kunne komme i kontakt med og søge information om selskaberne på en tidssvarende måde, herunder bl.a. ved brug af en hjemmeside. Dette er også i overensstemmelse med det generelle informationsniveau blandt vand- og spildevandsselskaber. På denne baggrund kan selskabernes omkostninger til bedre kommunikation ikke godkendes som servicemål.

Individuelle effektiviseringskrav

Med henblik på en hurtigere afklaring af nogle generelle spørgsmål om fastsættelse af prisloft 2012 for vand- og spildevandsselskaber, herunder individuelle effektiviseringskrav, blev en række sager om prisloft 2012 udtaget som prøvesager for Konkurrenceankenævnet i foråret 2012.

Ved afgørelse af 31. maj 2012 hjemviste nævnet sagerne med henblik på, at Forsyningssekretariatet skulle gennemgå fremgangsmåden ved fastsættelse af individuelle effektiviseringskrav, herunder at sikre tilstrækkelig individualitet i afgørelserne, og at alene selskaber med særligt store effektiviseringsbehov blev udvalgt. Hjemvisning skete med henvisning til nogle generelle problemer ved udformningen og administrationen af forsyningssekretariatets model.

Forsyningssekretariatet annoncerede offentligt efterfølgende, at samtlige sager om prisloft 2012 ville blive genoptaget.

En række af de korrigerede prisloft 2012-afgørelser fra Forsyningssekretariatet, herunder det for Herning Vand (vand) tidligere gældende, blev i foråret 2013 indbragt for Konkurrenceankenævnet. Nogle af disse – dog ikke Herning Vand (vand) – blev udtaget til prøvesager og afgjort ved nævnets kendelse af 19. september 2013. I kendelsen fastslog nævnet bl.a.:

”Den reviderede proces for fastsættelse af individuelle effektiviseringskrav, herunder vedrørende særlige forhold og sammensætningen af costdrivere, udbedrer efter Konkurrenceankenævnets opfattelse de generelle problemer ved udformningen og administrationen af modellen, som nævnet påpegede i kendelsen. Nævnet finder på denne baggrund, at den af Forsyningssekretariatet anvendte fremgangsmåde til fastsættelse af individuelle effektiviseringskrav er i overensstemmelse med vandsektorloven og prisloftsbekendtgørelsen.”

I afgørelsen af 31. maj 2013 bemærkede nævnet, at det centrale er, om modellen sikrer, at de selskaber, der får fastsat et individuelt effektiviseringskrav, reelt er de, som har et effektiviseringspotentiale. Nævnet har ved sin kendelse af 19. september 2013 fastslået, at Forsyningssekretariatets proces hertil nu i tilstrækkeligt omfang lever op til det krav.

Hensigten med den anvendte fremgangsmåde med prøvesager ved Konkurrencenævnet var netop, at de skulle have virkning også for andre afgørelser. Det var derfor også naturligt, at Forsyningssekretariatet – i lyset af nævnets kendelse af 31. maj 2012 – genoptog behandlingen af samtlige prisloft 2012-afgørelser.

Det forhold, at det for Herning Vand (vand) herefter har vist sig, at der er et større effektiviseringspotentiale end hidtil beregnet, kan ikke begrunde, at den hidtidige beregning, der er blevet underkendt af nævnet, kan opretholdes i forhold til beregning af selskabets prisloft 2012. Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at formålet med reglerne om prisloft bl.a. er at sikre, at vandforsyning drives på en effektiv måde, der er gennemsigtig for forbrugeren, jf. vandsektorlovens § 1. Det er i lovens forarbejder et udtalt mål med reglerne, at vandsektoren drives med større besparelser. Det var identificeringen af de selskaber, der har et sådan potentiale, som nævnet hjemviste de oprindelige klagesager angående prisloft 2012 med henvisning til. Forsyningssekretariatet har derfor også været berettiget til at genoptage afgørelserne, da en forbedret fremgangsmåde, som sekretariatet har været forpligtet til at udarbejde, har dokumenteret større potentiale for Herning Vand (vand).

Konkurrenceankenævnet stadfæster derfor Forsyningssekretariatets afgørelser i sin helhed.

Herefter

B E S T E M M E S

Forsyningssekretariatets afgørelser af 11. januar 2013 om Herning Vand (vand) A/S stadfæstes.

Forsyningssekretariatets afgørelse af 12. december 2013 om Herning Vand (spildevand) A/S stadfæstes.

Klagegebyret tilbagebetales ikke.

Palle Bo Madsen

Christian Hjorth-Andersen

Claus Berg

Birgitte Sloth

Jon Stockholm

Udskriftens rigtighed bekræftes

Konkurrenceankenævnet, den 23. juni 2014

Sign. af Erhvervsstyrelsen

Tina Delvig

Fuldmægtig